

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-14 назди
Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон
Бо суроғи 734067, ш. Душанбе, кучаи Нахимов 64/14.

ТАҚРИЗ

**ба автореферати Аҳадов Исматилло Қаюмович дар мавзуи
«Такмили низоми идоракунии дороиҳои бонкӣ дар Ҷумҳурии
Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои
иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз
пешниҳод шудааст.**

Мубрамии мавзуи таҳқиқотӣ дар он таҷассум меёбад, ки иқтисодиёти ҳеҷ як мамлакат бе низоми бонкӣ имконияти рушд қарданро надорад ва фаъолияти бонкӣ низ бинобар сабаби пешрафти босуръати технологияҳо, рушди иқтисодӣ, гуногунрангии амалиёти бонкӣ ва тақвияти рақобат ё ҳамгирӣ дар байни ташкилотҳои молиявӣ мураккаб гардида истодааст. Бинобар ин, муваффақияти ҳар як бонк, дар баробари идоракунии дигар тағйирёбандаҳо, махсусан дар шароити бесуботи иқтисодиёт, аз идоракунии дороиҳо ва уҳдадорӣҳои он вобастагии зиҷ дорад. Аз ин хотир, бонкҳо барои баланд намудани даромад аз амалиётҳои худ, бояд идоракунии дороиҳо ва уҳдадорӣҳои худро дар шакли зарурӣ амалӣ намоянд.

Таҳқиқоти диссертациони Аҳадов Исматилло Қаюмович дар мавзуи «Такмили низоми идоракунии дороиҳои бонкӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба талаботи стратегияи миллӣ ва барномаи миёнамуҳлати Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқ буда, идоракунии дороиҳои бонкӣ бо самаранокии идоракунии захираҳо ва истифодаи воситаҳо, дар самти даромаднокии, пардохтпазирӣ, кифояти сармоя, инчунин бо риояи қоидаю дастурамалҳои танзимгари асосӣ алоқамандӣ дорад.

Аз ҷониби унвонҷӯ дар боби якум - «Асосҳои назариявӣ ва методии идоракунии дороиҳои бонкӣ» асосҳои назариявии низоми бонкӣ, бонк, дороиҳои бонкӣ ва идоранамоии дороиҳои бонкӣ, заминаҳои институтсионалии ташаккули дороиҳои бонкӣ дар замони муосир, инчунин таҷрибаи хориҷии идоракунии дороиҳои бонкӣ ва имконияти истифодаи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди баррасӣ қарор дода шудаанд. Бояд қайд намуд, ки пайдарҳамии параграфҳо аз рӯи муҳимияти масъала дар сатҳи баланд иҷро гардидааст, зеро дар аввал асосҳои назариявии идоракунии дороиҳои бонкӣ дида баромада шуда, мафҳумҳои асосии низоми бонкӣ ба пуррагӣ шарҳ дода шудааст. Сипас заминаҳои институтсионалии ташаккули дороиҳои бонкӣ дар шароити муосирмавриди омӯзиш қарор дода шуда, муайян гардидааст, ки бе ҷалби сармояи иловагӣ ғоидаи даркориро ба даст

овардан ғайриимкон аст. Яке аз масъалаҳои муҳим дар ташкили низоми идоракунии дороиҳои бонкӣ ин таҷрибаи хориҷӣ ва имконияти истифодаи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад, ки ин барои пешрафти фаъолияти тамоми ташкилотҳои қарзии амалкунанада манфиатовар мебошад.

Дар боби дуюм бошад унвонҷӯ «Таҳлил ва баҳодиҳии идоракунии дороиҳои бонкӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», яъне масъалаҳои равандҳои идоракунии дороиҳои бонкӣ ва баҳодиҳии сифати дороиҳо дар шароити муосир, баҳодиҳии динамикии идоракунии самараноки дороиҳои бонкӣ, арзёбии хавфҳои муосири низоми бонкӣ ва таъсири онҳо ба сифати дороиҳо мавриди таҳлил қарор додааст. Дар ин қисмат унвонҷӯ бисёр ба маврид қайд намудааст, ки идораи дурусти дороиҳои бонкӣ яке аз омилҳои калидии фаъолияти босубот ва босуръати низоми бонкӣ махсуб ёфта, дар натиҷа нишондиҳандаҳои асосии низоми бонкӣ боло рафта, барои пешрафти низоми бонкии кишвар мусоидат менамояд.

Дар боби сеюм унвонҷӯ масъалаҳои «Такмили идоракунии дороиҳои бонкӣ ва кам намудани сатҳи пастравии сифати онҳо» бошад, масъалаҳои актуалии ташаккули дороиҳои бонкӣ дар шароити баланд гардидани талабот ба рақамикунони иқтисодиёт, роҳҳои имконпазири кам намудани хавфи пастравии сифати дороиҳои бонкӣ дар шароити имрӯза, роҳҳои таъмини устувории молиявӣ ва истифодаи самараноки дороиҳои бонкӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди таҳқиқ қарор гирифтааст. Дар ин қисмат ба таври биниши стратегӣ нахуст мушкилоти соҳа, баъдан роҳҳои ҳалли онҳо ва тадбирҳо барои такмили низоми идоракунии аз рӯи самтҳои қобили тавачҷух коркард ва пешниҳод шудааст. Муаллиф бисёр ба маврид ва сари вақт доир ба такмили низоми идоракунии дороиҳои бонкӣ ва муайян намудани сифати онҳо пешниҳодҳо намудааст, ки боиси дастгирӣ мебошад.

Бовучуди муваффақияту комёбиҳои таҳқиқоти диссертационии унвонҷӯ, ки дорои арзиши баланди илмӣ мебошанд, як қатор камбудию норасоӣҳоро низ мушоҳида кардан мумкин аст, ки онҳо арзиши баланди таҳқиқотро кошта наменамоянд. Ҳамзамон бо ислоҳи ин норасоӣ ва камбудии мазкур моҳияти амалию методологии диссертатсия беҳтар мешавад:

1. Дар параграфи 1-уми боби 1, ки «Асосҳои назариявии идоракунии дороиҳои бонкӣ» номгузорӣ шудааст, унвонҷӯ ақидаи олимони ватаниро нисбат ба дороиҳои бонкӣ ва идоракунии онҳо нисбатан кам истифода намудааст ва дар акси ҳол арзиши кори таҳқиқотӣ боз ҳам баланд мегардид (сах.15-29).

2. Муаллиф дар таҳқиқоти илмии худ хавфҳои муосири бонкӣ ва таъсири онҳо ба сифати дороиҳоро арзёбӣ намудааст, аммо муаллифро мебоист

